

Director de la col·lecció: Sebastià Bennasar

This spring was the first I felt tired, and realised I was ageing.

R. CHANDLER, *Farewell my lovely*

—*Con lo listo que es usted, jefe, ¿cómo es que no consigue trabajo?*
—*Por culpa de la democracia, Biscuter. Para un detective no hay nada mejor que una dictadura fascista, las libertades reprimidas, la moral rígida, ¿comprendes? Ahora la gente se interesa menos por saber lo que hacen los demás y, en consecuencia, no necesitan de mis servicios.*

M. VÁZQUEZ MONTALBÁN, *Pepe Carvalho*

© del text: Albert Figueras, 2020

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2020

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: setembre del 2020

ISBN: 978-84-1303-205-4

DL: L 434-2020

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L

www.bobala.cat

◀ imprès a lleida ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

T'ATURES DAVANT L'APARADOR d'una botiga d'electrodomèstics. Et veus al telenotícies en deu televisors alhora fotent un joc d'hòsties als dos neonazis que acaben de matar el teu amic només perquè era negre i es dedicava a vendre mercaderia a la Ribera. Una cosa així et podria reconciliar una mica amb el món.

No era el meu cas.

No, després d'haver passat dues hores a comissaria declarant sense haver-me pogut canviar la camisa, amb les mans encara ensangonades per tractar d'obturar la ferida de l'Isaac, els artells anestesiats després de colpejar els dos fills de puta, sec de Flor de Caña i ansiós de tenir un Robusto de Cohiba entre els dits i els llavis a falta d'un bon cul per grapejar.

El vídeo del noticiari devia haver-lo gravat amb un mòbil qualsevol desgraciat prou insolidari per no encertar a fotre's el telèfon a la butxaca, arromangar-se i donar-me un cop de mà per bloquejar els malparits. És més còmode documentar per presumir amb coneguts que emmerdar-se amb la vida, és clar. Si et quedes al marge amb la càmera als dits, pots tornar a casa encara encoloniat, sense haver-te despentinat i amb el cartellet del "Jo ho he vist" a la boca; "mireu, mireu". Si et capbusses al llot de la vida, acabes fotent pudor de suor o

de sang i la gent et defuig, però sents que, com a mínim, has intentat decantar la balança de la justícia en favor de qui més la necessita.

Gent com l'Isaac, collons! Que els altres ja tenen maneres i mitjans per a treure's les castanyes del foc sense socarrimar-se.

2

EN VEURE LA BARREJA DE SANG i de sabó escolant-se pel desguàs de la dutxa, va aflorar la seqüela d'haver estat l'última lleva de l'educació nacionalcatòlica oficial d'aquest país, si no, per què havia de pensar en Ponç Pilats rentant-se les mans just llavors? Aquest flaix encara em va empenyar més.

“Què collons! Els que es renten les mans són els de la urbana, que només volen quedar bé amb el consistori. I els del consistori per quedar bé amb les elits.”

Vaig tancar els ulls mentre l'aigua s'escolava esquena avall una bona estona, primer tèbia i, al final, glaçada, perquè la vida no és de iogurt desnatat i, si s'hi disfressa, la màscara caduca més d'hora que tard.

Vaig trucar a la Luna i la Feli; no contestaven. Devien ser amb algun client. A continuació, la Carmen em va recordar que era un fill de la gran puta, que ja m'havia dit que esborrés el seu contacte de l'agenda i el seu cony de les neurones. La Roberta, l'últim cartutx que em vaig prometre cremar aquella nit primaveral, va dir-me que si no tenia pasta, que pengés, que no fiava als desgraciats.

Vist el panorama, no em va quedar més remei que baixar al bar i entrar sense fer cas de les portes mig closes, una

deferència personal de l'amo. Va mirar cap als vidres i, en identificar-me amb les seves ninetes lletoses per les cataractes, continuà posant les cadires al damunt de les taules.

—Ruf!

—Detectiu privat Vidal Bellot, se't veu molt pels mitjans, com diuen ara.

Al darrere de la barra, vaig agafar el Flor de Caña de set anys entre el mostrari d'ampolles que s'exposaven obscenes com qui puteja en un club de carretera. El got baix i només amb una pedra de gel.

—Són uns malparits, Ruf. Passava per la plaça i m'ha semblat que discutien amb l'Isaac; el nano estava ajupit recollint la manta per marxar i, aleshores, un dels paios se li abraona i li clava una ganivetada a traïció. Mentre l'Isaac es cargolava a terra, han començat a fotre-li coces; és quan he arribat jo. Eren dos barbamecs caps rapats, amb tota la disfressa, ja m'entens. Li he clavat un cop de puny a un dels dos i, en veure-ho, el de la navalla ha intentat punxar-me, però li he agafat el braç a temps. No deixava el ganivet; són obstinats, aquesta colla, i, amb el forcejament, ell mateix se l'ha endinyat entre les costelles. El company, com a bon company, ha fugit cames ajudeu-me.

—Tots són de la mateixa pasta, Vidal, molt gallets amb els desvalguts, però es caguen als calçotets quan els plantes cara.

—Sí, si abans no te l'han fotut per l'esquena, com els valents. He intentat aturar l'hemorràgia de l'Isaac, però no ha servit de res. Quan ha arribat l'ambulància, ja era mort; s'han endut el seu botxí a l'hospital del Mar perquè l'havien d'intervenir de seguida, abans que fos massa tard. M'imagino que tindrà sort i se'n sortirà; sempre guanyen els del mateix bàndol, Ruf. Aquest joc ja fa temps que ha deixat de tenir cap gràcia.

—Dies enrere, quan l'Isaac va sortir a la tele parlant en nom del col·lectiu dels manters, ja vaig pensar que algú li agafaria la matrícula.

—Però és l'únic recurs que tenen per fer-se sentir, Ruf.

—Vidal, en tot aquest negoci hi ha molta merda per amagar, i els que l'han d'amagar no són pas els pobres desgraciats que despleguen les seves mantes aquí a la plaça per vendre quatre bosses i dues espardenyas falsificades. Els que s'han d'amagar tenen torres a Llavaneres, no sé si m'explico.

—A mi m'ho has de dir? Au, deixa d'escombrar, que no faràs blanc aquest cony de terra i als teus clients tant els fa. Acompanya'm; les ampolles mig buides no volen seguir agafant pols al prestatge.

—Has anat a declarar?

—És clar. I saps qui hi havia a comissaria, oi? El malparit del sotsinspector Carlos Pizarro, *l'Oviedo*, vaja, amb la seva cara de malparit habitual, que intentava fer-me dir que jo havia clavat el ganivet al xaval que era a l'hospital.

—I se n'ha sortit?

—El Sergi Mas passava per allà i m'ha vist. L'ha enviat a buscar l'informe d'urgències al Mar i ell mateix m'ha pres declaració. De vegades, l'escalafó té el seu valor. Vinga, deixem-ho, Ruf; he vingut aquí per passar pàgina. Les pàgines són per passar; anar enrere és una bajanada, perquè no pots refer pretèrits.

—Doncs si vols seguir endavant de veritat amb aquest assumpte, hauràs d'estirar els fils i embullar-te. Ves que no se t'entortolliguin al coll i t'ofeguis, detectiu privat Vidal Bellot.

—Ara el que necessitaria de veritat és...

—Deixa'm endevinar-ho, una de les teves amigues graduades a la universitat de la vida?

—No. Bé, això també, però ja no em fien. El que necessito és un client amb pasta i un problema gros per a resoldre-li, m'entens?

QUAN VAIG TREURE EL CAP PEL DESPATX, amb l'última camisa neta de l'armari, vaig adonar-me que el sol ja havia superat l'edifici del davant i pintava la paret on tenia els arxivadors, quatre llibres de dret i algun Carvalho signat. També vaig veure que la Ivet acabava de deixar-me l'esmorzar en una safata al costat de l'ordinador. Bàsicament, un cafè, un parell d'ous ferrats i una llesca de pa amb tomàquet.

—Bon dia, Ivet. Quan em posaràs aquell pernil que només tu saps trobar?

—Quan em deixis diners per comprar-lo, Vidal. A veure si això de sortir a la tele serveix d'alguna cosa.

La Ivet començà a treballar per a mi quan els Rolling encara no feien servir Reflex. Era una època que necessitava algú pendent dels telèfons, que m'ordenés els papers que jo soc incapaç de mantenir a ratlla i preparés els esborranys dels informes. Va ser just quan, després de tenir el primer carnet, vaig enganxar un parell de casos d'espionatge industrial que van portar-me molta feina i certs guanys. Però quan la situació canvià, ni jo vaig tenir esma de convidar-la a marxar, ni ella devia gosar dir que em deixava; feia quatre anys llargs que es passava el dia al pis del carrer dels Sombrerers fent mitja tot esperant que el timbre de la porta o el ring del telèfon

trenquessin el ritme de la cadena d'èxits musicals radiofònics que escoltava tothora. Havia arribat un punt en què érem amics que es troben per passar el dia plegats; a banda de bromes particulars de les quals sabíem perfectament els límits, compartíem l'escassetat i l'abundància a parts iguals.

—Segueixes tenint un cul com el de la BB, Ivet. I el teu marit ni te'l mira.

—BB amb bé alta, suposo.

—Sí. VB amb bé baixa és en Vidal Bellot, sempre al darrere de la BB, per a poder satisfer la dèria *voyeur*.

—Deus voler dir bavejant fins que se m'escapi aquesta mà i et marqui la cara, Vidal.

El timbre va interrompre'ns un ritual gairebé diari que tolerava resignada; ens vam mirar com preguntant-nos si aquell marrameu últimament en perill d'extinció havia estat la nostra porta.

—Cobradors i banquers no són benvinguts, Ivet.

Pensava que algun dia tindria prou calés per a llogar un despatx de senyor, parets blanques i mobles de caoba en algun edifici notable del Passeig de Gràcia, per allò que diuen que diner crida diner. Però, de moment, m'havia de conformar amb un parell d'estances contigües al pis que tenia llogat davant Santa Maria del Mar, una finca centenària, sostres alts, parets amb esquerdes, poca llum natural, turistes passavolants que entraven i sortien a qualsevol hora com a il·lustres veïns i pudor de porros i de pixats en lloc d'un rastre de Chanel. A la porteria, un rètol de plàstic negre discret deia "Vidal Bellot, IP núm. 352-09, investigacions i cerques-3er".

—Detectiu Vidal Bellot? —era un noi estàndard d'uns vint-i-cinc anys i vestuari esportiu també estàndard, sense marques identificables a la vista. Semblava neguitós o preocupat; potser les dues coses a la vegada.

—L'escolto.

Duia la samarreta molla de suor; tampoc no sabia, encara, si per l'esforç de pujar l'escala o per alguna angoixa més o menys confessable. Va passar-se la mà pel front i es va treure les ulleres, que se li havien entelat.

—Uf, els tres pisos, sap? I comença a fer calor. Senyor Vidal... puc dir-li pel nom?

—És clar.

—I quin és el seu nom?

—Vidal.

—Pensava que era el cognom, perdoni.

—No, és el primer. I vostè?

—Dani Rubio, perdoni, no m'havia presentat.

—Tranquil, Dani. No cal que s'excusi a cada frase; això no és cap comissaria ni cap confessionari. Ni el tancaré al calabós ni li imposaré cap penitència. Res de manilles, cilicis o parenostres.

Va servir per esquerdar l'encarcamament del noi, que em recordava un titella en mans d'un aprenent. Li hauria ofert un havà, però el jovent no fuma havans i jo sabia que la caixa de Cohibas feia setmanes que havia quedat buida com els supermercats de Miami quan s'anuncia un huracà.

—M'hauria d'ajudar a esbrinar alguna cosa de la meva parella. Exparella —es va corregir de seguida.

No em semblà prudent deixar-li anar que això ja no es portava, que ara la gent era teòricament lliure, i més si es tractava d'una ex alguna cosa. Però no va ser necessari.

—Temo que la Jenny s'hagi posat en algun embolic. Només vull assegurar-me que no és així. No m'interessa saber ni on viu ara ni amb qui. Només vull assegurar-me que està bé. Ahir vaig veure'l a les notícies de la tele i vaig buscar la seva adreça a Internet. Ignoro quant cobra; de moment li he portat mil euros per començar la feina.

—No és el que més m'agrada fer, Dani, però miraré de buscar una estona per a posar-m'hi. Abans, m'haurà de respondre algunes preguntes per poder començar, no tot es

troba googlejant, sap? Per exemple, fa molt de temps que el va deixar?

—Tres mesos.

—On vivia, abans que estiguessin junts?

—Carrer València cantonada Clot. Però era un pis llogat i ara hi ha uns altres inquilins que no la coneixen.

—Feina?

—Aturada. Tenia la dèria d'arribar a ser model, però no és un món fàcil. Havia fet de secretària d'una empresa del totxo que se n'anà en orris; l'última va ser un supermercat, un contracte efímer.

—El mal del segle. Puta crisi! Alguna pista per on començar?

—Em vaig inquietar el dia que deixà de penjar fotos a Instagram. Es passava el dia literalment vivint a les xarxes i, de cop, la setmana passada, silenci. Confio que no es tracti d'un silenci literal.

—No serà que li ha bloquejat l'accés, Dani?

—No ho faria. Ja no érem parella, però teníem bon rotllo i parlàvem per telèfon de tant en tant. Ara té el mòbil apagat. Miri, Vidal, li he portat aquestes dues fotografies; les vaig capturar d'Instagram abans que tanqués el compte; vaig pensar que estava molt maca.

Eren dues fotografies que, tot i la baixa qualitat de la impressió, mostraven bé la cara de la noia. La primera era una *selfie* feta al davant d'un mirall amb un vestit de festa negre, escotat i curt, i sabates negres de taló. A la segona foto se la veia en una pista de ball juntament amb una altra noia que duia un vestuari semblant i hi havia gent al darrere. Havia etiquetat les dues imatges #Lost_Lounge_Bar i les havia penjat amb tres hores de diferència la nit del 15 de maig de 2016.

—Envii-me-les per correu electrònic; en faré alguna còpia en alta qualitat.

Després de deixar les fotografies al damunt de la taula, vaig aixecar-me per donar-li una targeta i agafar el sobre amb els diners que m'allargava.

—Aquí té el meu número per si necessita res. Doni-li el seu a la secretària i ja li telefonaré quan tingui alguna cosa. Deixi'm tres o quatre dies, com a mínim.

Quan va haver tancat la porta, la Ivet entrà al despatx. Estava acabant el cafè, massa fred per poder assaborir-lo.

—Tenim client nou?

—Buscar una exnòvia. M'ho ha venut com que només li interessa saber que està bé, però deu ser una crisi de banyes. Massa ben pagat i massa altruisme junts; no sents la pudor de cremat? No, és clar, ets una sentimental, Ivet; jo sí que la sento, però, mira, amb això ja podràs comprar pernil per demà i fer-li un bistec al teu marit. Ara marxo.

—I l'esmorzar?

—Demà, Ivet. Gràcies, reina.

Volia començar traient el nas a l'antic domicili de la Jenny. Alguna cosa no em quadrava en aquella història.

EL QUE HAVIA ESTAT EL CAU de la Jenny Fernández era un pis de lloguer en un edifici de Núñez i Navarro amb l'estètica dels anys vuitanta. Els nous inquilins feia dos mesos que hi eren, no coneixien l'antiga llogatera ni van trobar res d'ella quan van arribar-hi. Era un edifici amb porter automàtic i el altres apartaments del replà o bé eren buits en aquella hora o bé no recordaven cap Jenny. Tota la finca era propietat d'una societat amb seu a Madrid; els representava una immobiliària amb despatx a l'Eixample que no sabien dir-me res de la noia perquè havien hagut de reduir personal i qui havia portat l'expedient de la Jenny era un dels desgraciats que van frotre al carrer.

Vaig organitzar tota aquesta excursió de bon matí per tenir la sensació de fer alguna cosa que valgués els mil euros que m'havien arribat per sorpresa unes hores abans. Però, sobretot, per evitar el que em feia més mandra: anar a una sala *lounge* de moda a la ciutat, un antre que s'autodefinia "amb decoració *chic*", ple de postadolescents tifes empastillats que fan veure que ballen en una pista immensa amb fum de colors i música electrònica. Ara ja tenia clar que, havent-me fallat l'estratègia d'evitació, no em quedava altre remei: hauria d'anar-hi. Després de sopar una bona paella al Castell de

Xàtiva per a celebrar el salari, vaig encendre un Petit Robusto d'Hoyo de Monterrey, un havà menut, però de sabor intens que em duraria la mitja hora necessària per a ramblejar amb calma des del carrer de València fins al Port Olímpic.

Quan vaig arribar a prop del peix daurat de Frank Gehry, encara em quedaven unes pipades, que vaig fer assegut a la murada del passeig, a prop d'on quatre manters havien estès la paradeta. Allà vaig tenir l'oportunitat de comprovar una vegada més l'efecte pernicios de sortir a la tele: un dels manters se'm va apropar.

—Coneixies l'Isaac, oi? Et vaig veure ahir a les notícies. Era el meu germà. Tots som germans de l'Isaac. Gràcies per intentar defensar-lo, company.

M'abraçà i tornà cap al seu llençol ple d'ulleres de sol de colors. Els altres van mirar-me i dibuixaren senyals d'agraïment amb les mans mentre jo començava a passar cap al Lost Lounge Bar. Tenia la sensació d'estar creuant físicament aquesta frontera tènue, però eficaç com un filat d'alta tensió, que s'estableix sovint entre els humans i que els idiotes anomenen "estatus". Passava d'una conversa amb emigrats del Camerun probablement sense papers al pati nocturn de les escoles on els cadells de les famílies acomodades de la ciutat i quatre turistes de calés aprenen a executar les seves danses de seducció.

Segons la fotografia que m'havia donat el meu client, la Jenny havia estat en aquell indret un parell de setmanes abans. I el meu objectiu, més que tornar-l'hi a trobar, cosa que hauria estat massa xamba, era veure si algú la recordava i podia proporcionar-me un fil per estirar, perquè ara mateix, més que un cabdell pelut, allò semblava una bola de ping-pong.

En realitat, l'única xamba que vaig tenir en aquella discoteca va ser la de no trobar-hi gaire personal, perquè era un dia entre setmana i una hora en què els assidus encara no han començat ni a sopar. Això em va permetre de parlar amb les cambres, el discjòquei i els dos vigilants de la porta. A ningú no li sonava la cara de la dona morena que devia ratllar la

trentena i reia al seu propi mòbil mentre agafava una copa de xampany amb la mà lliure. Cada nit devien veure'n un centenar de semblants, de mosses així. Per tant, vaig marxar amb la sensació d'haver tornat a perdre miserablement el temps i de sentir-me insuportablement vell entre tanta carn jove, estirada i ben posada. Si se m'hagués acudit de moure'm per la pista de ball, l'únic que hauria aconseguit de totes aquelles noies seria una mirada sorneguera mentre xiuxiuaven entre elles: "Goita aquest passat de voltes fastigós que deu voler grapejar culs tibants", o com se digui ara amb l'argot que fan servir. En fi, la vida. Fotut i fora de lloc.

Potser per no posar-me al llit amb aquesta sensació i per no repetir la parada d'avituallament al bar del Ruf com la nit anterior, que ja no era com abans i el meu fetge necessitava uns dies per a metabolitzar el litre de rom que havia engolit, vaig apropar-me als manters que encara tenien la paradeta oberta per a temptar les aus nocturnes del passeig.

—No les reconeixeu pas? —vaig preguntar-li al camerunès que m'havia abraçat abans, més per a reprendre la conversa que per una altra cosa—. Deu fer un parell de setmanes.

Va agafar-me les dues fotografies i se les van endur a sota del fanal, on hi havia els altres companys. Van comentar alguna cosa entre ells, mentre assenyalaven el paper. Vaig optar per esperar-me que acabessin les deliberacions.

—No coneixem les noies. En passen moltes per aquí cada nit i totes s'assemblen.

Ni un punyeter fil per estirar, què m'esperava? I vaig saludar-los disposat a desfer el camí cap a la Barceloneta per pujar per Via Laietana fins a casa. Com a mínim, m'acariciaria la marinada. Em van cridar:

—Però a qui coneixem és a l'home.

—Quin home?

—Torna'm a ensenyar la foto.

Vaig treure la *selfie* de la Jenny de la butxaca.

—No, l'altra.

I dos dels manters van posar el dit a sobre del cos d'un home que era al darrere de les dues noies, a la pista de ball.

—Aquest d'aquí; potser no anava amb les teves amigues, però és Zé Corréia.

—Zé Corréia?

—Sí, el que ens ven la mercaderia, al magatzem de Badalona. Tothom coneix Zé Corréia. Si vols entrar en el negoci, has de parlar amb ell i seguir les seves normes.

Un fil.

5

LA IVET HAVIA COMPLERT. Quan vaig treure el nas pel despatx, el cafè anava acompanyat de pa fresc lleugerament torrat, amb all i ben mullat amb tomàquet; ah, i oli bo. Al costat, pernil acabat de tallar a mà d'un vermell vinós amb vetes fines de greix; l'olor de jabugo em va dir bon dia.

Mentre esmorzava, li vaig anar explicant la situació a la Ivet, que feia mitja. No acabo de saber mai quan m'escolta i quan no, però a mi em va bé posar les idees en ordre en veu alta. I pel que fa a la meva secretària, doncs era imprevisible: tan aviat em feia algun comentari que m'ajudava a redirigir les coses, com em sortia amb un: "Això és un jersei per a tu, Vidal, per quan hagis de fer guàrdies a l'hivern."

Aquell matí em vaig quedar a mig discurs, perquè sonà el mòbil. En Sergi Mas, l'inspector.

—V. B., abans que ho llegeixis al diari: el nano de la navalla l'ha palmat, a l'UCI. Complicacions de la intervenció.

—Merda! A la declaració, va quedar clar que em defensava i que el ganivet l'agafava ell, oi?

—Tranquil, V. B., sí. I que va ser ell qui es carregà el manter. Però t'aconsellaria que marxessis uns dies a la costa amalfitana amb alguna de les teves putetes.

—Inspector, Sorrento és per a enamorats; no m'hi busquis mai. Encara no em coneixes?

—Massa, V. B., i per això sé que sempre tries la pitjor manera de fotre't en merders.

—Collons, inspector, no hauries intentat defensar un conegut d'aquests malparits feixistes?

—És clar, V. B.! Saps que sí, però no d'aquesta manera. Vigila uns dies, creu-me.

—Gràcies, Sergi. Espero que el cabronàs de l'Oviedo no vulgui aprofitar per buscar-me les pessigolles una altra vegada.

—Intentaré evitar-ho. Un petó a la Ivet i a la seva paciència per aguantar-te.

6

HAVIA SENTIT A PARLAR de la nova Chinatown catalana, comerciants que, després de marxar del carrer de Trafalgar i de Fort-Pienc, van instal·lar-se còmodament al polígon Badalona Sud, amb molt més espai i a uns preus incomparablement més beneficiosos. Però mai no m'hauria imaginat que es tractava d'aquell empori del kitsch i de la còpia que vaig descobrir poca estona després d'haver-me telefonat l'inspector Mas.

Em semblava d'una utilitat remota per a la meva investigació, però volia parlar amb el tal Zé Corrèia. En realitat, tenia ganes d'esgotar totes les possibilitats ben aviat per poder dir alguna cosa de la Jenny al meu client i acabar d'una vegada amb aquella història que m'emprenyava més que una altra cosa. Buscar exnòvies a càrrec de gelosos servia per pagar quatre deutes i sopar un bon arròs, però no em satisfèia gens l'ego.

Vaig demanar-li a la Ivet que m'acompanyés. Podríem fer-nos passar millor per botiguers despistats que volíem comprar gènere aparent a preu de ganga.

—Aquest Oviedo no hi ha manera que el jubilin, oi Vidal?
—em preguntà mentre enfilàvem l'autopista cap a Badalona.

—Els malparits no es moren mai, com la mala herba, Ivet. La diferència és que si mastegues una mala herba, et vas